

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. november 2021
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Suzan Özden
Sagsnr.: 2021-0030-6678
Dok.: 2164019

Besvarelse af spørgsmål nr. 2 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. oktober 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Thomas Højgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren fremsende eventuelle tidligere undersøgelser og redegørelser udarbejdet med fokus på problematikken vedrørende etnisk profilering i dansk politi?”

Svar:

Justitsministeriet er ikke bekendt med de mulige undersøgelser og redegørelser, der måtte være udarbejdet med fokus på problematikken vedrørende etnisk profilering i dansk politi, men det kan oplyses, at ministeriet i 2001 udgav undersøgelsen ”Kriminalitet, retshåndhævelse og etniske minoriteter”.¹

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”1. Rigspolitiet skal indledningsvis bemærke, at den daværende justitsminister i oktober 2018 som led i sit udspil ”Nærhed og Tryghed” iværksatte en løbende og systematisk opfølgning på borgernes klager over politiet. Initiativet indebærer, at Rigspolitiet og Rigsadvokaten siden 2018 har udarbejdet et fælles årligt overblik over klager over politiets dispositioner med henblik på organisatorisk læring på tværs af politikredsene.

Overblik over klager over politiets dispositioner er således blevet offentliggjort i april 2019, april 2020 og april 2021.²

Det årlige overblik indeholder bl.a. statistik over antallet og typen af klager over politiets dispositioner. Politikredsene og de overordnede myndigheder har i forbindelse med gennemgangen af klagesagerne haft særlig fokus på, om klagerne har indeholdt klagepunkter, hvor borgeren har anført, at politiet har foretaget forskelsbehandling af vedkommende på grund af dennes etnicitet.

2. Overblikket for 2018 omfattede de klagesager, der var påklaget til og afgjort af Rigspolitiet og de regionale statsadvokater i 2018. Overblikket for 2018 omfattede ikke politikredsenes afgørelser.

¹ https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/2001/Kriminalitet_retshaandhaevelse_og_etniske_minoriteter.pdf

² <https://politi.dk/statistik/klager-over-politiets-dispositioner>

Ved en gennemgang af klagerne i 2018 identificerede hverken Rigspolitiet eller de regionale statsadvokater klager over politiet på baggrund af forskelsbehandling på grund af etnicitet.

3. Overblikket for 2019 omfattede de klagesager, som politikredsene i 2019 havde truffet afgørelse i, samt de klagesager der var påklaget til og afgjort af Rigspolitiet og de regionale statsadvokater i 2019.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten identificerede heller ikke for 2019 klager over politiet på baggrund af forskelsbehandling på grund af etnicitet.

Politikredsene identificerede i 2019 fire sager, hvor der blev klaget over forskelsbehandling på grund af etnicitet. Tre af sagerne udsprang af borgernes møde med politiet i Københavns Lufthavn, hvor borgerne følte sig forskelsbehandlet i paskontrollen.

1. I den ene sag fandt borgeren medarbejderens udtalelse om, at medarbejderen ikke kunne læse kinesisk, racistisk, idet borgeren gentagne gange havde oplyst, at hun var fra Korea, og at ikke alle asiater var fra Kina. Kredsen fandt ikke grundlag for at antage, at der var tale om diskriminerende adfærd.
2. I den anden sag gjorde borgeren gældende, at den kontrol, der blev foretaget, var begrundet i borgerens afrikanske udseende. Kredsen anførte, at med baggrund i risikoanalyserne for grænsekontrolområdet på det pågældende tidspunkt, sammenholdt med borgerens rejserute, fandtes der ikke grundlag for at tilsidesætte medarbejderens vurdering af, at der kunne foretages paskontrol af borgeren.
3. I den tredje sag anførte borgeren, at medarbejderen ikke udviste respekt og var diskriminerende, idet medarbejderen bl.a. tilkendegav, at borgeren ikke måtte tale og måske ikke kunne komme igennem paskontrollen. Kredsen fandt ikke grundlag for at antage, at der var tale om diskriminerende adfærd.

I de pågældende sager fandt politikredsen ikke grundlag for at udtale kritik af politiets dispositioner, og sagerne blev ikke efterfølgende påklaget til Rigspolitiet.

4. En anden politikreds identificerede endvidere i 2019 en enkelt sag, hvor en borger havde klaget over forskelsbehandling på grund af etnicitet. Borgeren var af den opfattelse, at politikredsen ikke havde taget hans anmeldelse

om indbrud alvorligt, fordi han var af anden etnisk herkomst. Politikredsen kontaktede telefonisk borgeren for at drøfte klagen. Borgeren oplyste til politikredsen, at han var glad for at blive kontaktet, og sagen blev herefter afsluttet ved notitssagsbehandling.³

4. Overblikket for 2020 omfattede de klagesager, som politikredsen i 2020 havde truffet afgørelse i, samt de klagesager der var påklaget til og afgjort af Rigspolitiet og de regionale statsadvokater i 2020.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten identificerede heller ikke for 2020 klager over politiet på baggrund af forskelsbehandling på grund af etnicitet.

Politikredsen identificerede i 2020 fire sager, hvor der blev klaget over forskelsbehandling på grund af etnicitet.

To af sagerne udsprang af borgernes møde med politiet i Københavns Lufthavn, hvor borgerne følte sig forskelsbehandlet i paskontrollen.

1. Borgeren anførte i den ene sag, at hun blev behandlet som en kriminel på grund af sin brune hudfarve, og at medarbejdernes adfærd var diskriminerende og racistisk motiveret. Kredsen fandt ikke grundlag for at antage, at medarbejdernes adfærd og tiltaleform var båret af usaglige hensyn som racisme eller diskrimination.
2. I den anden sag anførte borgeren, at medarbejderen udviste racistisk adfærd, idet medarbejderen indgående spurgte til returbillet og likvide midler. Kredsen fandt på baggrund af sagens oplysninger ikke, at der var tale om spørgsmål, der gik ud over, hvad der i almindelighed kunne forventes i forbindelse med indrejsekontrol af en tredjelandstatsborger. Kredsen fandt ikke, at spørgsmålene var stillet på baggrund af race eller etnicitet.

En sag udsprang af borgerens møde med politiet i det offentlige rum, hvor borgeren følte sig forskelsbehandlet i forbindelse med visitation og bortvisning.

3. Borgeren var en del af en gruppe på 10-12 personer, der alle blev visiteret og bortvist. Borgeren gjorde gældende,

³ Ved notitssagsbehandling bliver borgeren ringet op af en medarbejder fra politikredsen med henblik på at drøfte den episode, som har givet anledning til klagen. Politikredsen har ved en notitssagsbehandling mulighed for at give borgeren en mere fyldestgørende forklaring og grundigere beskrivelse af politiets sagsgange, hvilket ifølge flere politikredse har resulteret i færre klager.

at han alene blev visiteret og bortvist på grund af sin etniske oprindelse. Kredsen anførte i sin afgørelse, at de involverede polititjenestemænd havde afvist, at personernes etniske oprindelse var årsagen til visitationen, men at det var anmelders oplysninger om, at personerne røg hash, at de havde en truende adfærd over for beboerne i området, og at området var et kendt sted for bandeaktivitet, der var årsagen til visitationen og bortvisningen.

Den sidste sag udsprang også af borgerens møde med politiet i det offentlige rum, hvor borgeren følte sig forskelsbehandlet i forbindelse med overtrædelse af færdselsloven.

4. Borgeren respekterede ikke en færdselstavle og modtog en bøde herfor fra en polititjenestemand. Borgeren fik efterfølgende af en af sine kollegaer oplyst, at den samme polititjenestemand havde undladt at give borgerens kollega en bøde for samme forseelse en halv time forinden. Kollegaen og polititjenestemanden var af samme etnicitet. Borgeren mente således, at der var sket en forskelsbehandling. Kredsen fandt ikke grundlag for at tilside sætte det politifaglige skøn om, at der i det konkrete tilfælde skulle gives en bøde for forseelsen, og at der ikke skulle nøjes med en påtale.

Politikredsene fandt i ingen af sagerne grundlag for at udtale kritik af politiets dispositioner, og sagerne blev ikke påklaget efterfølgende.

5. Der kan ikke på baggrund af klager over politiets dispositioner i perioden fra 2018 til og med 2020 ses en generel tendens eller et mønster af uhensigtsmæssige dispositioner fra politiets side i relation til forskelsbehandling på grund af etnicitet.

6. Rigspolitiet har endnu ikke et samlet overblik over klager over politiets dispositioner for 2021. Rigspolitiet er dog bekendt med en enkelt klagesag fra 2021, som udsprang af borgerens møde med politiet i forbindelse med aflæggelse af en køreprøve, hvor borgeren følte sig forskelsbehandlet på grund af sin etnicitet. Politikredsen har i den forbindelse udtalt kritik af udtalelser fremsat i forbindelse med køreprøven. Den køreprøvesagkyndige har påklaget sagen til Rigspolitiet, som endnu ikke har truffet afgørelse i sagen.

7. Rigspolitiet skal sluttelig bemærke, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed udgiver en årlig beretning, hvori klager over politipersonales adfærd mv. omtales.⁴

⁴ <https://politiklagemyndigheden.dk/udgivelser-og-tal/>